

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Zkušební okruhy pro Státní závěrečnou zkoušku v magisterském studijním programu Právo a právní věda, obor Právo

PV38 MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ A OBCHODNÍ

v akademickém roce 2013/2014

zkušební období:

JARO 2014 - ZÁŘÍ 2014 - LEDEN 2015

1. Prameny úpravy mezinárodního práva soukromého a střety (či souběhy) pramenů. Mezinárodní smlouva jako pramen vnitrostátního práva (mezinárodního práva soukromého, procesního a obchodního). Nařízení jako pramen unijního mezinárodního práva soukromého (pravomoci orgánů EU, přehled norem, jejich vztah k vnitrostátnímu právu). ZMPS a jeho použití.
2. Vytváření společného justičního prostoru v Evropě (v oblasti civilní) – od článku 65 Amsterodamské smlouvy k článku 81 Smlouvy o fungování EU. Pravomoc orgánů EU. Interpretace norem a interpretační pravomoci SD EU před a po Lisabonu. Normy vytvářející společný justiční prostor a jejich základní analýza. Včetně vazeb a působnosti.
3. Mezinárodní unifikace práva v oblasti mezinárodního práva soukromého, procesního a obchodního. Instituce podílející se na unifikaci (UNCITRAL, UNIDROIT, Haagská konference, EU). Mezinárodní smlouvy v. unijní normy v. vzorové zákony. Příklady jednotlivých typů pramenů. Jednotná interpretace aneb jak jednotné může být jednotné právo. Tzv. universální dopad norem z oblasti mezinárodního práva soukromého a procesního. Tzv. lex mercatoria. Vztah unifikovaného a neunifikovaného práva.
4. Metody úpravy mezinárodního práva soukromého. Zásady aplikace norem kolizních (zásada lex fori a výjimky z ní). Problematika kvalifikace a interpretace norem (i dle nového ZMPS). Zásady aplikace práva povolání kolizní normou (právo soukromé v. právo veřejné v. imperativní normy). Zjišťování zahraničního práva včetně možností právní pomoci. Oblast mezinárodního práva procesního - zásady regulace.
5. Subjekty práva z pohledu mezinárodního práva soukromého, včetně postavení státu jako účastníka soukromoprávního vztahu. Postavení cizince jako účastníka civilního řízení v ČR. Zvláštnosti postavení státu v. zahraniční investor.
6. Právní jednání – kolizní problematika. Čas jako veličina v mezinárodním právu soukromém. Analýza příslušných ustanovení ZMPS. Analýza ustanovení o vzniku,

materiální platnosti a platnosti z pohledu formy u regulace smlouvy dle nařízení Řím I. Úprava v ZMPS.

7. Věcná práva – kolizní problematika, styčné body s oblastí práva veřejného, mezinárodní pravomoc českých soudů v případě sporů (zejména problematika u nemovitostí) dle nařízení Brusel I a dle ZMPS.
8. Závazková práva – kolizní problematika závazků ze smluv. Vnitrostátní úprava včetně směrnice práva v. úprava v nařízení Řím I. Analýza ustanovení Řím I (dle úmluvy nebo dle nařízení) – volba práva. Typy voleb práva. Omezení na úrovni ochranných kogentních a imperativních norem.
9. Závazková práva – kolizní problematika závazků ze smluv. Analýza úpravy náhradního hraničního určovatele, omezení volby práva, obligační statut a jeho meze, postup pohledávek.
10. Závazková práva – kolizní problematika mimosmluvních závazků. Vnitrostátní úprava v ZMPS. Příklad mezinárodní mnohostranné úmluvy – analýza. Analýza nařízení Řím II.
11. Dědické právo – kolizní problematika. Dědický statut z pohledu českého mezinárodního práva soukromého (ZMPS, mezinárodní smlouvy – příklad úpravy ze smlouvy o právní pomoci). Postavení státu v případě odúmrti - kvalifikační problematika. Procesní otázky týkající se dědictví (pravomoc, uznání a výkon rozhodnutí). Evropský vývoj v dané problematice.
12. Rodinné a manželské právo – kolizní problematika (ZMPS – mezinárodní smlouvy). Procesní problematika manželského práva, včetně evropské úpravy. Uplatnění výhrady veřejného pořádku v právu kolizním na tomto poli a uplatnění veřejného pořádku v právu procesním.
13. Veřejný pořádek v právu kolizním, hmotném a procesním. Interakce práva soukromého a práva veřejného z pohledu mezinárodního práva soukromého. Institut výhrady veřejného pořádku. Veřejný pořádek v procesním právu a jeho funkce. Příklady v jednotlivých úpravách (ZMPS, nařízení). Vztah k imperativním normám a ochranným kogentním normám.
14. Tzv. imperativní normy (mezinárodně kogentní normy) – teorie použití, analýza článků v Řím I a Řím II. Vztah k tzv. ochranným kogentním normám a výhradě veřejného pořádku.
15. Autonomie vůle stran v právu kolizním, hmotném a procesním.
16. Teorie lex mercatoria v pohledu celostním a z pohledu českého práva. Jednotlivé součásti lex mercatoria (INCOTERMS, mezinárodní zvyklosti atd.). Zacházení s lex mercatoria z pozice rozhodného práva, před obecnými soudy, před rozhodčími soudy, z pozice výkonu rozhodnutí.
17. Vztah fóra a rozhodného práva. Vztah místa vedení sporu a místa uznání, resp. prohlášení vykonatelnosti a výkonu rozhodnutí (rozhodčího nálezu).

18. Soudní rozhodnutí a jeho pozice z pohledu mezinárodního práva procesního. Rozhodnutí soudu z pohledu evropského mezinárodního práva procesního (režim dle nařízení Brusel I a dle ZMPS).
19. Soudní rozhodnutí a jeho pozice z pohledu mezinárodního práva procesního. Od nařízení Brusel I k nařízení o evropském exekučním titulu, o drobných pohledávkách, o evropském platebním rozkazu.
20. Rozhodčí nález v mezinárodním styku. Analýza ZMPS. Analýza Newyorské úmluvy.
21. Mezinárodní pravomoc, mezinárodní příslušnost. Pohled práva vnitrostátního ve srovnání s mezinárodními úmluvami a nařízeními. Analýza působnosti unijních nařízení upravujících mezinárodní pravomoc, mezinárodní příslušnost. Obecná příslušnost dle nařízení Brusel I.
22. Analýza pravidel mezinárodní příslušnosti v nařízení Brusel I bis – alternativní pravidla, speciální pravidla, pravomoc (příslušnost) založená dohodou stran, výlučná příslušnost.
23. Mezinárodní rozhodčí řízení realizované před soudy institucionalizovanými a ad hoc. Prameny úpravy. Arbitrabilita sporu. Koncepce rozhodčího řízení. Rozhodčí smlouva. Vztah soudů obecných a rozhodčích.
24. Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. Přímá úprava mezinárodní kupní smlouvy včetně problematiky promlčení. Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží – obecná část, aplikace úmluvy. Vyplnění mezer. Interpretace úmluvy a právních jednání. Vznik smlouvy (i kolizní problematika). Tzv. bitva formulářů.
25. Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. Práva a povinnosti stran vyplývající z uzavřené kupní smlouvy z pohledu přímé úpravy. Dodací podmínka a její vazby na další ustanovení smlouvy. INCOTERMS a jejich využití při formulaci dodací podmínky. Platební podmínka včetně analýzy platebních prostředků.
26. Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží – reklamační proces, nároky stran v případě porušení smlouvy. Analýza jednotlivých nároků. Odpovědnost za náhradu škody. Okolnosti osvobozující od odpovědnosti. Další související otázky.
27. Právní aspekty některých finančních transakcí – mezinárodní platební styk, bankovní záruky, transakce spojené s řízením měnových rizik, transakce spojené financováním.